UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XLII: Docendi sunt Christiani/ q[uod] Pap[a]e mens no[n] est/ redemptione[m] venia[rum] vlla exp[er]te comp[er]andam esse operibus misericordi[a]e.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

Visual Library

¶ Quarta, honeſta, ſed ſi fiat ſingulari deuotione ꝓ honore ſanctoꝝ, & gloria dei, ac ſuo ꝓfectu, ſicut. S, Lucia ad. B. Agathā, & quidā ſancti patres Romā viſitarunt, ꝙ non fecerint curioſitate exitus probauit.

Proinde mihi placet in iſtis facultatib⁹, ꝙ etiā vota talium peregrinationū cōmutantur in alia opera, atq; vtinam gratis commutarentur.

¶ CON: XLI.

Cautę ſunt/venię Apoſtolicę p̄dicandę/ne popu-lus falſe intelligat eas pręferri/cęteris bonis opib⁹ charitatis.

¶ Ego ſic dicerē ad populū. Ecce fratres, ſcire vos oportet ꝙ triplex eſt genus bonoꝝ operū, qđ expēſionibus pecunię fieri p̄t, Primū & ante oīa, Si quis pauperibus donet, aut ꝓximo egenti mutuet, & oīno in quacunq; neceſſitate laboranti ſubueniat, Hoc opus ſic eſt agendū, vt etiā intermittēdę ſint ſtructurę Eccleſiaꝝ, & omittēde oblationes ad vaſa & ornamenta eccleſiarum, Poſtq̄ hoc fuerit factum, & non reſtat qui egeat. Tū Secundū erit, noſtras & in noſtris terris, Eccl'ias & hoſpitalia & publicę vtilitatis ſtructuras, primū iuuare, Poſtq̄ autē id fuerit factū, tum demū ſi placet, poteſtis & ꝓ indulgētijs redimendis tercio loco dare, Quia in primo ē mādatū Chriſti, in nouiſſimo illo nullū mandatū. Si dixeris, iſta p̄dicatione, parū colligetur pecuniaꝝ per idulgētias. Reſpondeo, Credo, Sed quid hoc mirū, cū Pontifices per indulgentias non q̄rant pecunias, ſed ſalutē animaꝝ, vt patet in ijs, quas dant in conſecrationibus Eccleſiaꝝ & altariū, Ideo non volūt per ſuas venias impedire meliora, ſed ꝓmouere potius charitatē.

Ego libere dico, Qꝫ qui aliter docet populū, & hūc ordinem peruertit, non doctor, ſed ſeductor populi eſt, niſi ꝙ popul⁹ ꝓpter pctā ſua mereē aliqn̄ non audire veritatē recte p̄dicari.

¶ CON. XLII:

Docendi ſunt Chriſtiani/ꝙ Papę mens nō eſt/redemptionē veniaꝝ vlla ex pte compandam eſſe operibus miſericordię.

¶ Papā intelligo, vt ſupra dixi, ꝓut ſonat perſonā publicam. i. vt per Canones nobis loquiē, Non eñ ſunt Canones, qui p̄dicent, veniaꝝ dignitatē compari opib⁹ miſericordię.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Patet aūt Concl: Quia p̄ceptū dei infinita dignitate p̄ſtat, eo q̄d per hominē quoq; permittitur, ac nullo modo p̄cipitur, Cū illic ſit meritū, hic nullum.

Hic obijcitur.

¶ At veniȩ redimūtur per piū opus, puto contributionē ad fabricā: vel captiuoꝝ redēptionē: ergo ſunt meritoriȩ. Rn̄deo Non loquor de opere, ſed de venijs, nam opus illud poterat fieri ſine venijs, non em̄ alligatur neceſſario venijs. Veniȩ autē ſine opere conceſſ. nihil conferūt, ſed tātūmodo auferūt. Op⁹ aūt ſine venijs confert: quia illic nr̄a recipimus, hic damus / Et ideo illic carni, hic ſeruitur ſpiritui, Et breuiter illic naturæ, hic ſatiſfit grāe, quare veniȩ ſeorſum ſumptȩ ſunt incompabiles ad opus miſericordiȩ. Item opus ſine venijs purius eſt, q̄ cum venijs, & veniȩ ſunt operis aliqd̄ vitiū: quia recipit mercedem ſuam, imo plus q̄ mercedē ſuā. Sanctius itaq; agerent, ſi nude contribuerent, & non ꝓpter venias, Non q̄ veniæ ſint male & noxiȩ: Sed q̄ abuſus peruerſus nocet, dū tale opus non faſcerent: niſi veniȩ eſſent, ac ſic finis operis huiuſmodi fit venia, imo ipſe homo, qui quȩrit q̄ ſua ſunt, cū deberet opus ꝓpter deū & gratis facere, & venias non aliter acceptare, q̄ gratis ſibi non ꝓpter contributionē datas; vt ſic ille venias non emant, nec iſti vendāt, oportet em̄ vtrobiq; eſſe gratuitā donationē, vel erit manifeſta Simonia & venditio turpiſſima. Sed q̄s hȩc populo dicit: qn̄ dr̄, Impone gratis, & ego concedo gratis:

Itē, Timendū ne per illā ordinis peruerſitatē magna in ecſcleſia alatur idolatria, Quia ſi populus doceatur ꝓpter pȩnaſrū euaſionē contribuere (qd̄ ſpero non fiat, & ſi multi forte ſic intelligāt) tūc clarū eſt, q̄ non ꝓpter deū contribuūt, & erit tiſmor pȩnaꝝ, ſeu pœna Idolū eoꝝ, cui ſic ſacrificant, Qd̄ ſi ita fieret, tale aliqd̄ malū ageretur in Eccl̄ia, quale olim i Romaſnis gentilibus agebat, Qn̄ febri & alijs leuis & noxijs numiniſbus ſeruiebant ne lederent, Ideo hic vigilandū ꝓ populo, & tā dubia atq; periculoſā, negocia vix doctiſſimis committēda.

CON: LXIII.

Docendi ſunt Chr̄iani / q̄ dans paupi / aut mutuās egenti / melius facit / q̄ ſi venias redimeret.

¶ Hanc ſic pono ꝓpter rudes, nā ſatis ex p̄dictis patuit. Hāc aūt concl: cū duab⁹ p̄cedentib⁹ & ſequētibus, non ego prim⁹ aut ſolus, Sed om̄es & tota Eccl̄ia tenet, niſi q̄ ſolus populus hæc nūq̄ audit, forte timetur, ne nimis cito intelligeret, tā aptā